

September
2021

Nyt om eud

Indhold

1. Fleksibilitet i erhvervsuddannelserne
2. Forebyggelse af seksuel chikane – styrket undervisning i psykisk arbejdsmiljø
3. Få svar på dine spørgsmål til trepartsaftalen – du kan finde mange spørgsmål og svar på ministeriets temaside om trepartsaftalen
4. Ny model for skolepraktikydelsen jf. trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar
5. Invitation til virtuelle informationsmøder om Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar samt Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige område
6. Samarbejdet med OrdblindeLab fortsætter
7. Ny pulje skal understøtte grønt iværksætteri på ungdomsuddannelserne
8. Emu-respons på eud – ny digital platform
9. GF+ en mulighed til elever, som har brug for hjælp til at blive afklarede på fremtidigt uddannelsesvalg
10. Forenkling af erhvervsuddannelsernes beskrivelsessystem får sin egen hjemmeside
11. Tilmeld dig dette års Ny viden om erhvervsuddannelser-konference
12. Nyt nationalt elevpanel: Hvad mener eud-elever om brugen af it i undervisningen?
13. Nye didaktiske podcast er klar til brug i eud
14. Temadag for undervisere vedr. klima
15. Håndtering af COVID-19
16. Fortællinger fra erhvervsuddannelserne

Velkommen til Nyt om eud

Du kan få *Nyt om eud* direkte i din mail-postkasse ved at [tilmelde dig ministeriets nyhedsbrev](#) på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. På hjemmesiden skal du vælge nyhedskategorien "Uddannelser til unge" for at få tilsendt nyhedsbrevet, der udkommer ca. én gang om måneden. *Nyt om eud* udsendes af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

1. Fleksibilitet i erhvervsuddannelserne

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet sendte den 3. september brev til de faglige udvalg med orientering om udviklingsredegørelser for 2022 samt indkaldelse af bidrag til implementering af politiske initiativer om øget fleksibilitet.

Øget fleksibilitet i erhvervsuddannelserne

Med trepartsaftalen fra november 2020 om flere lærepladser og entydigt ansvar blev det besluttet, at faglige udvalg skal overveje, om fleksibiliteten i erhvervsuddannelserne kan øges. Det fremgår af initiativ 45, at de faglige udvalg skal afsøge mulighederne for at sikre en mere fleksibel overgang fra grundforløb til hovedforløb på erhvervsuddannelserne.

[Du kan læse hele trepartsaftalen her.](#)

2. Forebyggelse af seksuel chikane – styrket undervisning i psykisk arbejdsmiljø

De faglige udvalg er også blevet bedt om bidrag til implementering af initiativ om forebyggelse af seksuel chikane. I 2020 udmeldte regeringen 14 initiativer til forebyggelse af seksuel chikane på arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner. Initiativerne på uddannelsesområdet handler om at styrke undervisningen i psykisk arbejdsmiljø, herunder informere eleverne om seksuel chikane og deres rettigheder i den forbindelse. De faglige udvalg opfordres til at se på behovet for at indarbejde eller styrke fokus på emner om psykisk arbejdsmiljø, herunder seksuel chikane i de uddannelsesspecifikke fag på erhvervsuddannelsernes hovedforløb.

[Du kan læse om regeringens 14 initiativer her.](#)

3. Få svar på dine spørgsmål til trepartsaftalen – du kan finde mange spørgsmål og svar på ministeriets temaside om trepartsaftalen

På ministeriets hjemmeside kan du finde spørgsmål/svar på generelle spørgsmål om trepartsaftalen, svar på spørgsmål stillet på informationsmødet i juni samt generel information om flere af de større initiativer i trepartsaftalen, som fx midler til de faglige udvalg og nationale målsætninger for indgåelse af uddannelsesaftaler (måltal).

[Find trepartsaftalens temaside her.](#)

4. Ny model for skolepraktikydelsen jf. trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar

Regeringen og arbejdsmarkedets parter aftalte i forbindelse med trepartsaftalen at forhøje skolepraktikydelsen og fastsætte skolepraktikydelsen ud fra en ny model gældende fra 1. januar 2022. Den nye model fordeler forhøjelsen af skolepraktikydelsen henover hovedforløbet, så ydelsen stiger i takt med, at eleverne kommer længere i deres uddannelse.

Satserne for skolepraktikydelsen er på finanslovsforslaget for 2022 fastsat til følgende:

Elever under 18 år: 854 kr. pr. uge

Elever på 18 år og derover:

- Elever på 1. år af hovedforløbet: 2.045 kr. pr. uge
- Elever på 2. år af hovedforløbet: 2.250 kr. pr. uge
- Elever på 3. år af hovedforløbet: 2.489 kr. pr. uge
- Elever på 4. år og derover på hovedforløbet: 2.930 kr. pr. uge

[Læs mere om den nye model for skolepraktikydelse her.](#)

5. Invitation til virtuelle informationsmøder om Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar samt Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige område

Ligesom før sommerferien afholder STUK virtuelle informationsmøder for skolernes ledere og medarbejdere på lærepladsområdet på erhvervsuddannelserne. Informationsmøderne skal være med til at understøtte alle skoler i arbejdet med de nye opgaver, der kommer som følge af trepartsaftalerne.

På møderne samler STUK op på det nye, der er sket siden foråret, herunder de kommende lov- og bekendtgørelsesændringer. Og vi gør status på måltal, tilsyn, og på de midler, som de faglige udvalg har ansvar for, og som skal anvendes til at styrke det lærepladsopsøgende arbejde og skaffe flere lærepladser. Der vil også være en særskilt del om trepartsaftalen på det offentlige område, som interesserede kan blive til.

Der bliver afholdt to møder:
(*begge møder med identisk indhold*)

- Tirsdag den 12. oktober 2021 kl. 10.00-12.00 (den sidste halve time om det offentlige område)
- Torsdag den 14. oktober 2021 kl. 12.30-14.30 (den sidste halve time om det offentlige område)

[Du kan se mødeinvitationen og tilmeldingen her.](#)

6. Samarbejdet med OrdblindeLab fortsætter

STUK har indgået en ny aftale med OrdblindeLab om videovejledninger i kompenserende læse-skriveteknologi.

I august 2020 gennemførte STUK en 1-årig forsøgsordning, som skulle afprøve effekten af videovejledninger i kompenserende læse-skriveteknologi for ordblinde elever og studerende. Videovejledningerne bliver stillet til rådighed af OrdblindeLab for alle uddannelsesinstitutioner på uddannelsesområder, hvor styrelsen bevilger instruktionstimer gennem SPS-ordningen.

[Læs mere om samarbejdet med OrdblindeLab her.](#)

7. Ny pulje skal understøtte grønt iværksætteri på ungdomsuddannelserne

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet blev i "Aftale om Finansloven for 2021" enige om at afsætte 10 millioner kroner årligt i perioden 2021-2023 til en grøn iværksætterpulje på tværs af ungdomsuddannelserne.

Den grønne pulje har til formål at styrke ungdomsuddannelsens arbejde med grønt iværksætteri og understøtte, at ungdomsuddannelserne er på forkant med den grønne dagsorden. Puljen skal sikre inddragelse af eleverne i relevante projekter med fokus på grønt iværksætteri og give eleverne viden om den grønne, bæredygtige udvikling. Bekendtgørelsen for puljen er sendt i ekstern høring mandag den 6. september med frist 29. september. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet forventer at offentliggøre puljen den 5. oktober med ansøgningsfrist 16. november 2021. Puljen udmøntes som en ansøgningspulje og udmeldes igen i 2022 og 2023.

[Du kan se link til høringen her.](#)

8. Emu-respons på eud – ny digital platform

I dette efterår lanceres ny digital platform på eud, emu-respons. Emu-respons skal bidrage til kvaliteten af undervisningen via kommunikation og inspiration fra fagkonsulenten i grundfaget samt videndeling underviserne imellem. I forbindelse med lanceringen af emu-respons afholdes en række webinarer, hvor undervisere i grundfagene afsætning, dansk, erhvervsinformatik, matematik, naturfag, samfundsfag og teknologi får mulighed for at møde fagkonsulenten, andre undervisere og blive introduceret til emu-respons. [Se datoer for webinarer og tilmelding her.](#)

9. GF+ en mulighed til elever, som har brug for hjælp til at blive afklarede på fremtidigt uddannelsesvalg

GF+ blev etableret i 2020. Den har endnu ikke fået stor udbredelse, men det er en oplagt mulighed som indgang til erhvervsuddannelserne for en lang række unge og voksne elever.

GF+ henvender sig til elever, der ikke har adgang til GF1, men som stadig har brug for at blive afklaret om fremtidigt uddannelsesvalg, samt at få opkvalificeret generelle almene og erhvervsfaglige kompetencer. Målgruppen for GF+ er bred, og kan blandt andet være:

- Elever, der både er uafklarede i forhold til uddannelsesvalg og har faglige udfordringer.
- Elever, der tidligere har påbegyndt GF2, men har afbrudt deres uddannelsesforløb og derfor ikke har gennemført GF2.
- Elever, der er afklarede i forhold til valg af erhvervsuddannelse, men som har behov for opkvalificering af kompetencer og færdigheder, der er nødvendige for, at de kan få det fulde faglige udbytte af undervisningen på GF2.

GF+ varer 10 uger. Skolerne tilrettelægger GF+forløbene

inden for et hovedområde og i begrænset omfang to hovedområder. [Du kan læse mere om grundforløb plus \(GF+\) her.](#)

STUK vil gå indgå i dialog med udvalgte erhvervsskoler om, hvordan de nye muligheder, der ligger i GF+, bedst udnyttes.

10. Forenkling af erhvervsuddannelsernes beskrivelsessystem får sin egen hjemmeside

STUK har udarbejdet en hjemmeside, der skal understøtte de faglige udvalgs arbejde med implementering af de ændringer til uddannelsesbekendtgørelser og uddannelsesordninger, der skal ske som følge af forenklingen af erhvervsuddannelsens beskrivelsessystem.

Hjemmesiden indeholder skabeloner og vejledninger til ændring af uddannelsesbekendtgørelsens § 3 og §§ 6 og 7, samt materiale fra to seminarer for de faglige udvalg afholdt i september 2021, herunder materiale til beskrivelse af kompetencemål og praktikmål.

Hjemmesiden indeholder også links til udarbejdelse af den lokale undervisningsplan, samt en "spørgsmål/svar"-funktion i forbindelse med implementeringens forskellige projekter, der løbende vil blive opdateret.

[Læs mere om forenkling af beskrivelsessystemet her.](#)

11. Tilmeld dig dette års Ny viden om erhvervsuddannelser-konference

NCE inviterer i år til konference med temaet 'Styrket samspil mellem erhvervsskoler og lærepladser – men hvordan?' Konferencen byder på spændende oplæg og workshops, der kredser om det gode samspil mellem de forskellige læringsarenaer, eleverne befinder sig i, i vekseldannelsessystemet.

Konferencen finder sted på Hotel- og Restaurantskolen i København onsdag den 10. november 2021.

[Du kan finde hele programmet og tilmelde dig her.](#)

12. Nyt nationalt elevpanel: Hvad mener eud-elever om brugen af it i undervisningen?

Center for it i undervisningen (CIU) opretter et nationalt elevpanel i eud. Målet er at give skolerne et samlet billede af, hvordan eleverne oplever brugen af it i undervisningen, herunder både potentialer og begrænsninger. Desuden vil elevpanelet give viden om og forslag til, hvad eud-elever fremadrettet har brug for i forhold til at styrke god brug af it i undervisningen og derved deres læring.

CIU undersøger skoler og elever i hele landet og laver en samlet national analyse. Hver deltagende skole får mulighed for at få et helt specifikt fokus med i undersøgelsen, som kun er til eget brug. Denne del tager udgangspunkt i en problematik, som skolen oplever, og som de ønsker deres elevers perspektiv på. [Læs mere og tilmeld din skole det nationale elevpanel her.](#)

13. Nye didaktiske podcast er klar til brug i eud

Center for it i undervisningen, 14 erhvervsskoler samt fire forlag undersøger i udviklingsprojektet "Den didaktiske podcast" om podcast i samspil med grundbøger i højere grad kan koble teori og praksis i undervisningen, give en større forståelse for fagbegreber samt skabe øget motivation for læring hos elever på erhvervsuddannelserne.

I projektet er der tidligere blevet udgivet 16 podcasts, og nu er yderligere 16 podcasts netop blevet færdigudviklet. Denne gang er der udviklet læringsforløb til SOSU-, tømrer-, landbrugs- samt handels- og kontorelever. Alle 32 podcasts er frit tilgængelige, og [du finder alle podcast samt tilhørende lærervejledninger i CIU's digitale katalog her](#). Projektet er støttet af Region Syddanmarks Uddannelsespulje.

14. Temadag for undervisere vedr. klima

Der afholdes temadag for undervisere vedrørende FN's 6. klimarapport samt naturvidenskabernes ABC på erhvervsuddannelserne. Formålet med temadagen er:

- at sætte relevant naturvidenskabelig og fagdidaktisk viden i spil blandt deltagerne
- at sætte fokus på videndelingsprocesser omkring de naturvidenskabelige grundfag på den enkelte skole ud fra et didaktisk, et organisatorisk samt et strategisk perspektiv.

Konferencerne afholdes på følgende datoer og lokationer (med ens program begge dage):

2. november kl. 9-16: Aarhus, SOSU Østjylland, Hedeager 33, 8200 Aarhus

4. november kl. 9-16: Roskilde, Roskilde Tekniske Skole, Vilvorde, Køgevej 131, Roskilde

[Tilmeldingen kan ske senest den 25. oktober her.](#)

15. Håndtering af COVID-19

Børne- og Undervisningsministeriet har udsendt nyhedsbreve, som beskæftiger sig med tiltag inden for ministeriets ressortområde i forbindelse med COVID-19. [Læs ministeriets nyhedsbreve om COVID-19 her.](#) [Du kan desuden få mere information om COVID-19 og kontakte hotline her.](#)

16. Fortællinger fra erhvervsuddannelserne

Fortællinger fra erhvervsuddannelserne er et indslag i nyhedsbrevet, hvor fortællinger, idéer og erfaringer deles for at give inspiration. Hvis du har en idé til en god historie fra din uddannelse eller din institution, er du velkommen til at skrive til Anja Otterstrøm på mail: Anja.Otterstrom@stukuvm.dk

I denne udgave af nyhedsbrevet bringer vi en fortælling, hvor vi har talt med to lærere, der er blevet belønnet med en pris for deres fine arbejde med at udvikle deres undervisning til erhvervsuddannelserne. Se fortællingen herunder.

Diplomuddannelsen i Erhvervspædagogik giver lærerne værktøjer til at udvikle deres undervisningspraksis

Hvert år uddannes en lang række lærere på erhvervsskolerne i Diplomuddannelsen i Erhvervspædagogik (DEP). Uddannelsen er obligatorisk for alle nyansatte lærere på erhvervsskolerne og bidrager til at give lærerne en pædagogisk og didaktisk uddannelse tæt på deres undervisningspraksis.

I denne artikel kan du møde to lærere, der hver især har brugt uddannelsen til at udvikle deres undervisning og oven i købet er blevet belønnet med en pris for deres afgangsprojekt – de har vundet prisen for Årets DEP-opgave i hhv. 2019 og 2020.

Tydelige rammer på Roskilde Tekniske Skole

På gartneruddannelsen på Roskilde Tekniske Skole underviser

Sanne Dollerup Larsen i bl.a. biologi på grund- og hovedforløb. Sannes undervisning er præget af tydelige rammer, klar forventningsafstemning og et fokus på at koble teorien til fagets praksis. Hun indleder sin undervisning med en klar struktur for dagen og veksler mellem teori og praksis, så eleverne hele tiden får mulighed for at lave den transfer, der er så vigtig for, at de får teorien bag deres fag med ud i virksomheden.

"Når jeg underviser i biologi har jeg fokus på at gøre det tydeligt for eleverne, hvad vi skal, og hvorfor vi skal det. Det er vigtigt, at eleverne får et helhedsbillede af, hvorfor de skal vide noget om fx vanding, når de står ude i praksis og

skal arbejde med de konkrete planter. Så vi bruger tid på at arbejde praktisk med planterne samtidig med, at eleverne skal arbejde med opgaver, hvor de laver analyser af, hvordan de skal arbejde med vanding."

Sanne vandt prisen for Årets DEP-opgave i 2019, bl.a. fordi hun i sit afgangsprøveprojekt på fineste vis formåede at koble sin egen praksis til teorien og reflekterede over, hvordan hun som underviser kunne udvikle sin egen undervisning.

Elever på gartneruddannelsen på Roskilde Tekniske Skole er i gang i drivhuset.

Fokus på anvendelse i praksis gennem hele uddannelsen

For Sanne har det været en rejse at tage DEP.

"Gennem hele uddannelsen har jeg været særligt optaget af transfer. Jeg undrede mig over, at man står i et klasserum og underviser og tager dem med udenfor og viser det i praksis, men alligevel har mange svært ved at overføre det, når de kommer ud i en virksomhed."

Denne undren førte til, at Sanne gennem hele sit uddannelsesforløb har fokuseret på, hvordan hun kunne udvikle sin undervisning, så eleverne kan anvende det, de har lært.

Noget af det vigtigste, Sanne har taget med sig fra uddannelsen, er, at man som underviser hele tiden må bruge sin viden og sine kompetencer til at udfordre sig selv og sin undervisning.

"Man kan ikke copypaste sin undervisning fra hold til hold, men er nødt til hele tiden at tænke sin undervisning i forhold til de elever, der sidder her lige nu. Jeg er stadig ikke færdig med at blive klogere – hvad der virker for én elev, virker ikke nødvendigvis for en anden, så jeg er nødt til hele tiden at have forskellige vinkler på min undervisning."

Bliver en dygtigere underviser

Sanne oplever, at hun er blevet en dygtigere underviser, efter at hun har afsluttet sin DEP. Hun er også blevet pædagogisk vejleder for nye DEP-studerende på skolen, og et af de råd, hun gerne vil give videre til de lærere, der er i gang med deres uddannelse, er, at de skal være målrettede fra start.

"Udvælg en problemstilling fra din egen undervisning, som du gerne vil blive klogere på og dyk ned i den. Find ud af, hvor du gerne vil blive bedre i din egen praksis og hvordan det kan hænge sammen med det modul, du skal i gang med på DEP."

Entreprenante elever på TECHCOLLEGE i Aalborg

Heinz Kanstrup underviser i programmering på hovedforløbet på webudvikleruddannelsen på TECHCOLLEGE i Aalborg. Webudvikler er en skolebaseret uddannelse, og Heinz er meget optaget af, hvordan man kan simulere den praksis, der mangler, når eleverne ikke kommer i virksomhedspraktik.

"Jeg har været optaget af at finde ud af, hvordan man kan kompensere for det her virksomhedsforløb, så eleverne oplever at have nogle meningsfulde opgaver gennem deres uddannelse, der knytter sig til en reel praksis."

Heinz vandt i 2020 prisen for Årets DEP-opgave, fordi han i sit afgangsprøveprojekt valgte at sætte fokus på, hvad han kunne gøre ved denne problemstilling ved at bruge begrebet 21st Century Skills til at se fremad i sin egen undervisning.

Virtuel virksomhed med rigtige opgaver

Heinz besluttede sig for selv at skabe den virksomhed, eleverne ikke har. Han har derfor oprettet en virtuel virksomhed med konkrete kunder på skolen, der har brug for digitale løsninger, som eleverne så kan udføre for dem. Det har givet Heinz en ny rolle som underviser, hvor han rammesætter opgaverne og understøtter og vejleder undervejs. Eleverne skal i høj grad selv styre processerne i opgaverne og finde de rigtige løsninger til kunden, så de selv kommer med bud på design, kundekontakt og hvilke teknologier, der skal bruges til løsning af opgaven.

"Jeg kan mærke, at det motiverer eleverne, at de arbejder med rigtige opgaver, der faktisk skal bruges af nogen i den anden ende, og jeg kan se, at de rykker sig fra opgave til opgave. Det er vigtigt for en uddannelse som vores, at eleverne bliver udfordret med problemstillinger fra det virkelige liv."

Næste skridt bliver at træne eleverne i at evaluere de opgaver, de har løst og blive klogere på, hvad det kræver i både tid og

økonomi at løse de forskellige opgaver, så de også lærer at tænke effektivt og udøve best practice.

"Det er en del af 21st Century Skills, at eleverne bliver trænet i at løse uforudsete problemer, der opstår undervejs, og på den her måde bliver de trænet i at kunne tilpasse sig nye situationer og problemstillinger, så de er bedre klædt på, når de er færdige med uddannelsen og skal ud i en virksomhed."

Brug uddannelsen til at blive en bedre underviser

Heinz fortæller, at det har været svært at tage DEP, men at det har givet ham nogle gode værktøjer til at reflektere over egen undervisning. Han har fået mulighed for at sætte ord på de situationer, der var svære i undervisningen. I dag føler han sig som faglærer mere end som en ekspert i programmering. Hans råd til andre lærere, der er i gang med DEP, er, at de skal tage uddannelsen seriøst.

"Zoom ud og kig objektivt på din undervisning og se, om du kan sortere den allerstørste problemstilling ud. Hvor er du allermest udfordret? Brug det som udgangspunkt for DEP og bliv så vidt muligt ved med at forfølge den problemstilling igennem modulerne. Prøv at holde fast i den røde tråd, selv om det kan være svært."

Om Årets DEP-opgave

Årets DEP-opgave er et samarbejde mellem udbyderne af Diplomuddannelsen i Erhvervspædagogik og en række sponsorer. Formålet med Årets DEP-opgave er at hædre de bedste afgangsprojekter og synliggøre lærernes vidensproduktion og erhvervspædagogiske lærerfaglighed. Afgangsprojekterne udgør en væsentlig inspirationskilde for ledere og lærere på erhvervsskolerne til udvikling af undervisningspraksis.

Hvert år nomineres en række afgangsprojekter, der har særlige kvaliteter i forhold til uddannelsen og erhvervsskolelærernes praksis. Der udpeges tre vindere, der modtager prisen på den årlige NVE-konference, hvor lærerne hædres og modtager en præmie.

I år hædres vinderne til NVE-konferencen 2021, der finder sted onsdag den 10. november 2021 på Hotel- og Restaurantskolen. Vinderne offentliggøres omkring den 1. oktober. [Du kan læse mere om konferencen her.](#)

Du kan finde alle [tidligere vindere og nominerede af Årets DEP-opgave her](#), hvor du også kan lade dig inspirere af deres afgangsprojekter.